

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรเป็นลักษณะของการวิจัย และพัฒนา (Research and Development : R&D) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (Research 1) : ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (Development 1) : ผลการพัฒนาหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (Research 2) : ผลการทดลองใช้หลักสูตร

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (Development 2) : ผลการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (Research 1) : ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และได้แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 2) หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 3) ผลการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน และความต้องการเกี่ยวกับ เทียวคุ้มขุนแผน จากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับนโยบายและการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และได้แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา พบว่า หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญของการจัดการศึกษาและเป็นตัวกำหนดแนวปฏิบัติ ในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรจะต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อให้ทันกับสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจและการเมือง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ ที่มีโครงสร้างหลักสูตรยึดหยุ่น ซึ่งกำหนดให้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้หลักสูตรท้องถิ่นที่สร้างขึ้นนั้น จะต้องมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา และสนองความต้องการของสังคมที่ใช้หลักสูตรนั้น ๆ การส่งเสริมให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรได้นั้น หลักสูตรได้เปิดโอกาส

ให้แต่ละท้องถิ่นจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่นของตน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเองและท้องถิ่น และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร พบว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นจะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวกับแหล่งเรียนรู้ใกล้บ้าน อันจะทำให้นักเรียนรู้จักท้องถิ่นของตนเองเกิดความภาคภูมิใจ มีความสำนึกรักบ้านเกิดและผูกพันกับท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น

ผลจากการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ได้พัฒนาให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2545) ซึ่งได้กำหนดให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมแห่งความเป็นไทยในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง ซึ่งได้กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษต่อ และมาตรา 27 วรรคสอง ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้ คือ ให้เห็นคุณค่าของตน มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญหาและทักษะในการดำเนินชีวิต รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดีที่มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภคมีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองที่ดี ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม ซึ่งโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบด้วย 4 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 และช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา

ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษา ต่างประเทศ ส่วนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน ส่วนเวลาเรียนในช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 กำหนดประมาณปีละ 800 - 1000 ชั่วโมง ช่วงชั้นที่ 3 กำหนดประมาณปีละ 1000 - 1200 ชั่วโมง และช่วงชั้นที่ 4 กำหนดปีละไม่น้อยกว่า 1200 ชั่วโมง ในส่วนของสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สามารถนำไปเชื่อมโยงกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วย 5 สาระ คือ สาระที่ 1) การอ่าน สาระที่ 2) การเขียน สาระที่ 3) การฟังการดูและการพูด สาระที่ 4) หลักการใช้ภาษา และสาระที่ 5) วรรณคดี และวรรณกรรม

ภาษาไทยเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกำหนดสาระการเรียนรู้ 5 สาระการเรียนรู้ สาระที่ 1) การอ่าน สาระที่ 2) การเขียน สาระที่ 3) การฟังการดูและการพูด สาระที่ 4) หลักการใช้ภาษา สาระที่ 5) วรรณคดี และวรรณกรรม และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล พร้อมทำการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น สถานศึกษากำหนดได้ตามความเหมาะสม ในส่วนของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นั้น เนื่องจากบริบทที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สภาพความต้องการของท้องถิ่น สภาพความพร้อมของบุคลากรและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมที่จะพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเราเรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา วิชาเพิ่มเติม ภาษาไทยเสริมประสบการณ์ ในส่วนที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนในท้องถิ่น

ผลการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุพรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 และความต้องการเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน จากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

1. ผลการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของวัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 1 คน และผู้บริหารโรงเรียนสุพรรณภูมิ จำนวน 1 คน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจำนวน 2 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 1 คน และผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1 คน รวม 8 คน โดยวิเคราะห์ข้อมูลจาก 1) สถานภาพข้อมูลทั่วไป 2) ความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-3) ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ วัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษที่เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียนสุพรรณภูมิ จำนวน 1 คน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจำนวน 2 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 1 คน และผู้รู้ในท้องถิ่น จำนวน 1 คน โดยได้จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งการทำงาน ประสบการณ์การทำงานและประสบการณ์การอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และค่าร้อยละ (percentage)

ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน
1. เพศ	
ชาย	5
หญิง	3
รวม	8
2. อายุ	
40 - 50 ปี	3
สูงกว่า 50 ปี	5
รวม	8
3. วุฒิการศึกษา	
ปริญญาตรี	1
ปริญญาโท	7
รวม	8
4. ตำแหน่งการทำงาน	
วัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี	1
ศึกษาพิเศษ	1
ผู้บริหารโรงเรียน	1
กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสุพรรณภูมิ	1
ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	2

ตาราง 9 (ต่อ)

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน
ผู้ปกครองนักเรียน	1
ผู้รู้ในท้องถิ่น	1
รวม	8
5. ประสบการณ์การทำงาน	
ต่ำกว่า 10 ปี	1
10 - 20 ปี	1
21 - 30 ปี	1
มากกว่า 30 ปี	5
รวม	8
6. ประสบการณ์การอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	
เคย	3
ไม่เคย	5
รวม	8

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเพศชาย จำนวน 5 คน เพศหญิง จำนวน 3 คน ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่ อายุสูงกว่า 50 ขึ้นไป จำนวน 5 คน อายุระหว่าง 40 - 50 ปี จำนวน 3 คน ด้านระดับการศึกษา พบว่า จบปริญญาโท จำนวน 7 คน ปริญญาตรี จำนวน 1 คน ตำแหน่งการทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้เกี่ยวข้องจำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสุพรรณภูมิ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 2 คน ด้านประสบการณ์ทำงานพบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 30 ปี จำนวน 5 คน รองลงมา ได้แก่ ประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี ระหว่าง 10 - 20 ปี และระหว่าง 21 - 30 ปี เท่ากัน จำนวน 1 คน ด้านประสบการณ์การอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า เคยอบรม จำนวน 3 คน และไม่เคยอบรม จำนวน 5 คน

1.2 ความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวคัมขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี ศึกษาในเทคที่ ผู้บริหารโรงเรียนสุพรรณภูมิ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย ผู้ปกครองนักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ด้านความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวคุ่มชุมชนแผน โดยภาพรวมพบว่า วัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี ศึกษาวิเคราะห์ ผู้บริหาร โรงเรียนสุพรรณภูมิ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับคุ่มชุมชนแผน มีความต้องการที่จะพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวคุ่มชุมชนแผน และตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในเรื่อง การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งมีสภาพการดำเนินการ โดยใช้สถานศึกษาร่วมกับคนในท้องถิ่น ผู้รู้ ประชาชน รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ จัดการศึกษา หรือจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับ สภาพและความต้องการของท้องถิ่นและให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยภาพรวม พบว่า ควรสนับสนุน และส่งเสริมให้โรงเรียน ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ในลักษณะที่หน่วยงาน ต้นสังกัดให้ความรู้เพื่อปูพื้นฐานสำหรับการจัดทำหลักสูตร โดยการจัดการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและให้ศึกษาดูงาน เพื่อเป็นตัวอย่างในการจัดทำหลักสูตร ควรมีการเชิญปราชญ์ชาวบ้าน หรือผู้รู้ในเรื่องราวต่าง ๆ เผยแพร่ความรู้

ด้านเนื้อหา แนวการกระบวนการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลในหลักสูตร ท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวคุ่มชุมชนแผน โดยภาพรวมพบว่า ควรจัดเนื้อหาเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาของคุ่มชุมชนแผน ความหมายและความสำคัญ สำหรับแนวทางการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนควรจัดกิจกรรมในลักษณะ การปฏิรูปการศึกษา โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก ปฏิบัติจริง มีจิตสำนึกรักบ้านเกิด วิเคราะห์และอภิปราย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และควรให้นักเรียน ได้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้จริง ส่วนการวัดและประเมินผลควรวัดผลตามสภาพจริง ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติโดยการสังเกตพฤติกรรม นอกจากนี้ควรให้ประเมินตนเอง โดยเพื่อน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และประเมินตนเอง

1.3 ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวคุ่มชุมชนแผน ของวัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี ศึกษาวิเคราะห์ ผู้บริหารโรงเรียนสุพรรณภูมิ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ผู้ปกครองนักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง

ด้านปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพพบว่า มีปัญหาคือ 1) ด้านความรู้ โรงเรียนและครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจในกระบวนการจัดทำหลักสูตร ท้องถิ่น จึงควรมีการจัดให้ความรู้ในเรื่องการจัดทำโดยการอบรมเผยแพร่เอกสาร พาไปศึกษา

ดูงาน ปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด 2) ครูผู้สอนยังไม่รู้จักดีพอ ขาดข้อมูล และไม่สนใจที่จะศึกษา ขาดการมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชน และไม่เข้าใจว่านักเรียนต้องการจะเรียนรู้อะไรบ้าง

ด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยภาพรวมพบว่า ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กเกิดทั้งความรู้ความเข้าใจ ทักษะ พฤติกรรมการอนุรักษ์เกี่ยวกับชุมชนแผน และเจตคติที่ดีต่อชุมชนแผน ให้เข้าใจและ ปลุกจิตสำนึกในรากเหง้าของท้องถิ่น ความภูมิใจกับภูมิปัญญาต่าง ๆ ในท้องถิ่นสิ่งที่ดีงามของ บรรพบุรุษที่ทำได้ และสืบทอดมาถึงทุกวันนี้

ในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นนั้น ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้รู้ที่จะให้ความรู้ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ควรติดตามประเมินผลในด้านผู้เรียนและใช้ หลักสูตรด้วย เพื่อจะได้ทราบผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงแก้ไข หากมีการนำไปใช้ในครั้ง ต่อไป สำหรับในด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผน นั้น ควรจัดกิจกรรมในลักษณะให้นักเรียนได้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะและควรให้นักเรียนได้ศึกษา เรียนรู้จากผู้รู้ในท้องถิ่นและจากแหล่งเรียนรู้จริง เพื่อจะได้สามารถเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

2. ผลการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุพรรณภูมิ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 46 คน โดยวิเคราะห์ข้อมูลจาก 1) สถานภาพและ ข้อมูลทั่วไป 2) ความต้องการในการเรียนหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผน และรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผน มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุพรรณภูมิ จำแนก เพศ อายุ ระยะเวลา ในการอาศัยอยู่ในอำเภอ เมืองสุพรรณบุรี อาชีพของผู้ปกครอง และความรู้หรือประสบการณ์ ในวัดแค วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ความถี่ และร้อยละ (percentage) ดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	25	54.35
หญิง	21	45.65
รวม	46	100.00

ตาราง 10 (ต่อ)

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2)		
9 ปี	10	21.74
8 ปี	12	26.09
7 ปี	24	52.17
รวม	46	100.00
3. ระยะเวลาในการอยู่อาศัยอำเภอเมืองสุพรรณบุรี		
1 - 3 ปี	4	10.00
4 - 6 ปี	10	25.00
7 - 10 ปี	26	65.00
รวม	46	100.00
4. อาชีพผู้ปกครอง		
รับจ้าง	10	20.00
ค้าขาย	14	30.00
รับราชการ	20	40.00
เกษตรกรกรรม	2	5.00
อื่น ๆ	2	5.00
รวม	46	100.00
5. วุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	25	54.35
ปริญญาตรี	20	43.49
ปริญญาโท	1	2.16
รวม	46	100.00
6. นักเรียนเคยมีความรู้หรือประสบการณ์		
คุ้มขุนแผน		
เคย	28	60.86
ไม่เคย	18	39.14
รวม	46	100.00

จากตาราง 10 พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 54.35 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 45.65 ด้าน

อายุพบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถาม อายุ 7 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 52.17 รองลงมาได้แก่อายุ 8 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09 ตามลำดับ ด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พบว่าส่วนใหญ่ อาศัยอยู่ 7 - 10 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 รองลงมาได้แก่ 4 - 6 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ ด้านอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาได้แก่ค้าขาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รับจ้าง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ตามลำดับ ด้านวุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า ส่วนใหญ่มีวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 54.35 รองลงมาได้แก่ ปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 43.49 ปริญญาโท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.16 ด้านนักเรียนเคยมีความรู้หรือประสบการณ์ในคุ่มขนแผน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 60.86 และไม่เคยมีความรู้หรือประสบการณ์ในเรื่องคุ่มขนแผน เคย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 60.86 ไม่เคย 18 คน คิดเป็นร้อยละ 39.14

2.2 ความต้องการในการเรียนและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เกี่ยวคุ่มขนแผน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุพรรณภูมิ จำนวน 46 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

2.2.1 ด้านความต้องการในการเรียนรู้ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่จะเรียนรู้ และให้โรงเรียนจัดการศึกษา เรื่อง เกี่ยวคุ่มขนแผน โดยมีเหตุผลดังต่อไปนี้

1) เพื่อศึกษาหาความรู้ เรื่อง เกี่ยวคุ่มขนแผน เกี่ยวกับประวัติ

ความเป็นมา

2) เพื่อปลูกจิตสำนึก เกิดความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

3) เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของบรรพบุรุษ และนำไปดำเนินชีวิตจริง

2.2.2 ด้านความต้องการให้บุคคลภายนอกร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการให้บุคคลภายนอกที่มีความรู้ เรื่อง เกี่ยวคุ่มขนแผน เข้ามาถ่ายทอดความรู้

2.2.3 ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะดังต่อไปนี้

1) จัดทัศนศึกษา เกี่ยวคุ่มขนแผน

2) จัดนิทรรศการแสดงผลงานระดับสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3) ประกวดคัดไทย

4) ชุมนุมรักษ์ภาษาไทย

5) จัดประกวดโครงงาน ถนนในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

6) เชิญวิทยากรมาบรรยาย

- 7) แข่งขันตอบปัญหาวิชาการ
- 8) ประกวดเขียนคำขวัญ
- 9) ประกวดต่อคำคล้องจอง

2.2.4 ด้านรูปแบบการวัดและประเมินผล พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้วัดและประเมินผล ในลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) แฟ้มสะสมงาน
- 2) ตรวจผลงาน
- 3) การทดสอบ
- 4) การปฏิบัติจริง
- 5) การสอบถาม
- 6) การสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน
- 7) การสัมภาษณ์
- 8) นักเรียนประเมินตนเอง

2.2.5 ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับศึกษาคู่ชุมชนแผน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) ของดีที่อยู่ในชุมชนแผน
- 2) ประวัติความเป็นมาของชุมชนแผน
- 3) วิถีชีวิตของชุมชนชาวบ้านวัดแค
- 4) ความสำคัญและความเป็นมาของชุมชนแผน
- 5) ความสำคัญและคุณค่าของชุมชนแผน
- 6) ความหมายของคำว่าชุมชนแผน
- 7) วิธีการดำเนินการพัฒนาของศึกษาคู่ชุมชนแผน
- 8) ภูมิประเทศของชุมชนแผน

ด้านข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดยภาพรวมพบว่าควรจัดดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา เรื่อง ศึกษาคู่ชุมชนแผนและมีวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ ในด้านการแสดงความรู้สึกรักที่มีต่อชุมชนแผนนั้นควรให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง มีประสบการณ์จริงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ

3. ผลการสนทนากลุ่ม (focus group) โดยวิเคราะห์ข้อมูลจาก 1) สถานภาพและข้อมูลทั่วไป 2) ความต้องการ ขอบข่ายเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง ศึกษาคู่ชุมชนแผน 3) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสุพรรณภูมิ ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสุพรรณภูมิ ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผู้ปกครอง และผู้รู้

ในท้องถิ่น โดยจำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และประสบการณ์หรือความสามารถพิเศษในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ (percentage) ดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป		จำนวน
1. เพศ		
ชาย		5
หญิง		4
	รวม	9
2. อายุ		
30 - 40 ปี		1
40 - 50 ปี		1
สูงกว่า 50 ปี		7
	รวม	9
3. อาชีพ		
รับราชการ		7
ค้าขาย		1
ผู้รู้ในท้องถิ่น(รับจ้าง)		1
	รวม	9
4. การศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี		-
ปริญญาตรี		3
ปริญญาโท		6
	รวม	9
5. ประสบการณ์ทำงาน		
10 - 20 ปี		1
21 - 30 ปี		5
31 - 40 ปี		3
	รวม	9

จากตาราง 11 พบว่า ส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเป็นเพศชาย จำนวน 5 คน รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 4 คน ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีอายุ สูงกว่า 50 ปี จำนวน 7 คน ระหว่าง 40 - 50 ปี จำนวน 1 คน ตามลำดับ ด้านอาชีพส่วนใหญ่ รับราชการ จำนวน 7 คน ค้าขายและผู้รู้ในท้องถิ่น จำนวน 1 คน เท่ากัน ด้านการศึกษาสูงสุด พบว่า ส่วนใหญ่จบปริญญาโท จำนวน 6 คน รองลงมาปริญญาตรีจำนวน 3 คน ด้าน ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 21 - 30 ปี จำนวน 5 คน รองลงมา ระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 3 คน และอยู่ระหว่าง 10 - 20 ปี จำนวน 1 คน

3.2 สถานภาพความต้องการ ขอบข่ายเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน เรื่อง เทียบคัมขุณแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ของผู้บริหารโรงเรียนสุพรรณภูมิ ครูผู้สอนสาระ การเรียนรู้วิชาภาษาไทย กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสุพรรณภูมิ และผู้รู้ในท้องถิ่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน แต่ละด้าน ดังนี้

ด้านความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง เทียบคัมขุณแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมพบว่าผู้เข้าร่วมทุกคนมี ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง เทียบคัมขุณแผน สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากคัมขุณแผนเป็น สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีอายุมากกว่าร้อยปี ถือว่าเป็นโบราณสถาน โบราณวัตถุ และ มีสิ่งควรอนุรักษ์ไว้ให้ลูกหลาน จึงควรปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกและรู้คุณค่าของศิลปะและ โบราณวัตถุของท้องถิ่น ดังนี้ วัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า "หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญ และ สามารถทำให้เด็กได้รู้ถึงความสำคัญของโบราณสถาน โบราณวัตถุที่มีมานาน ผมตั้งใจมากที่ โรงเรียนเห็นความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งเป็นชุมชนและบ้านเกิดของเราเอง" (ประยูร โอษฐ์กุล, 2551)

ด้านการนำวิทยากรภายนอกโรงเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง เทียบคัมขุณแผน โดยภาพรวมพบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การนำวิทยากร ภายนอกที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่อง เทียบคัมขุณแผน มาร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นั้น มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากวิทยากรภายนอกสามารถให้ความรู้และ ประสบการณ์ตรงกับนักเรียนได้ และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในปัจจุบันนั้น เน้นให้ โรงเรียนและชุมชนร่วมกันจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน ดังนั้นวิทยากรภายนอกที่อยู่ในชุมชน จึงมี ความสำคัญและจำเป็นในการร่วมกับโรงเรียนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน ดังที่ ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้ความเห็นว่า "ถ้าโรงเรียนมีศักยภาพที่จะ นำมาได้ ก็ควรจะนำมาเพราะวิทยากรภายนอกเป็นสิ่งจำเป็น เราสามารถที่จะคัดเลือกบุคคลากร ที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือที่เราสามารถที่จะประสานได้ เพื่อจะให้ความรู้กับนักเรียน อย่างน้อย ๆ

ก็เกิดความรู้สึกกระตือรือร้นในระหว่างการเรียนได้ และวิทยากรภายนอกนี้ สามารถให้ความรู้ ทั้งทางตรงและทางอ้อมให้ครูผู้สอนได้ด้วยไม่ใช่เฉพาะแต่นักเรียน" (วีระชาติ สมบูรณ์วิทย์, 2551) นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคนเห็นสอดคล้องกันว่า ควรเชิญวิทยากรภายนอก มาร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ เทียบคัมขุณแผน โดยภาพรวม พบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรมีการจัดเนื้อหาสาระ เกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสุพรรณบุรี ความหมาย และความสำคัญ การปฏิบัติตน ในการอนุรักษ์ เทียบคัมขุณแผน ความรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้กับนักเรียน ดังที่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสุพรรณภูมิให้ความคิดเห็นที่ว่า "ที่สำคัญขาดไม่ได้ อย่างหนึ่งคือความรู้เพื่อสร้างความตระหนักจนเกิดจิตสำนึกรักบ้านเกิดของตนเอง และพฤติกรรม ของเด็กในการที่จะอนุรักษ์คัมขุณแผน ตรงนี้สำคัญมาก ไม่ใช่รู้เพียงอย่างเดียว ต้องให้เด็กมี จิตสำนึกด้วย ไม่ใช่ลงเฉพาะเรื่องนามธรรม ต้องมีรูปธรรมว่าควรปฏิบัติอย่างไร" (มนัส นพศิริกุล, 2551)

3.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียบ คัมขุณแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในด้านเทคนิควิธีสอน โดยภาพรวมพบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคนให้ความคิดเห็นที่ว่า ควรใช้กระบวนการมีส่วนร่วมการเชิญวิทยากร มาเล่าประสบการณ์ และการศึกษานอกสถานศึกษา ด้านสถานที่โดยภาพรวมพบว่า ควรจัด ให้ให้นักเรียนได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ มะขามยักษ์วัดแค ตัวต้อยักษ์ซึ่งเสกจากโบมะขาม รอยพระบาท ฯลฯ ด้านสื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยภาพรวมพบว่า สื่อการเรียน การสอนควรให้นักเรียนและครูร่วมกันสร้าง โดยมีทั้งใบความรู้ ใบงาน และเทคนิคทาง คอมพิวเตอร์ ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยภาพรวมพบว่า ควรมีการวัดผลก่อนเรียนโดย วัดความรู้ความเข้าใจ วัดผลระหว่างเรียน โดยการสังเกตความสนใจของนักเรียน และวัดผล หลังเรียน มีการประเมินตามสภาพจริงโดยดูจากชิ้นงาน และการปฏิบัติจริงของนักเรียนใน การอนุรักษ์คัมขุณแผน ประเมินความคิดเห็นหรือเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการอนุรักษ์ คัมขุณแผน สำหรับบุคคลที่มีส่วนร่วมในการประเมิน พบว่า ควรจัดให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการเรียน การสอนมีส่วนร่วมในการประเมินทุกคน และที่สำคัญควรให้นักเรียนประเมิน ตนเองด้วย ดังที่ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 "ควรจะให้นักเรียน ประเมินตนเองว่า รู้สึกอย่างไรต่อเรื่อง เทียบคัมขุณแผน ที่นักเรียนได้เรียนไปทั้งหมด และ นักเรียนจะทำอย่างไรต่อไปที่จะให้สิ่งนี้ใน คัมขุณแผนคงอยู่ตลอดไป" (ไพฑูรย์ สุขสุคนธ์, 2551)

ด้านข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดยภาพรวมพบว่า ควรจัดโครงการสร้างวิทยากรเพิ่มขึ้น อีก เพื่อให้เกิดเครือข่าย วิทยากร โดยการจัดอบรมในด้านการแสดงความรู้สึกของนักเรียนที่มี ต่อการอนุรักษ์คัมขุณแผนนั้น ควรให้นักเรียนเขียนในลักษณะ แผนที่ความคิด (Mind mapping) (สุนันทา สุนทรประเสริฐ, 2551)

จากการสัมภาษณ์ การสอบถามและการสนทนากลุ่ม บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผู้บริหารโรงเรียนสุพรรณภูมิ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสุพรรณภูมิ ผู้รู้ในท้องถิ่น ผู้ปกครอง และนักเรียน มีความต้องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดแทรกให้วิทยากรภายนอก ที่ทำหน้าที่เป็นวิทยากรพิเศษมาบรรยายเกี่ยวกับความเป็นมาของเรื่อง เสารายละเอียดของ เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน ผู้รู้ในท้องถิ่นร่วมกับผู้สอน มีเนื้อหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและความต้องการของนักเรียน เน้นทั้งทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาหลักสูตร (Development) : ผลการพัฒนาหลักสูตร

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และได้แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 แผนพัฒนาสามชุกตลาดร้อยปี 2) หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 3) ผลการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน และความต้องการเกี่ยวกับคุ้มขุนแผน จากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยนำข้อมูลมาสังเคราะห์เพื่อ พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในขั้นตอนต่อไป กำหนดหลักสูตรฉบับร่าง ตั้งแต่หลักการ วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา ขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียน แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แหล่ง/สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ให้มีความสอดคล้องกับผู้เรียน และบริบทของท้องถิ่น สอดคล้องกับจุดประสงค์สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ผลการประเมินหลักสูตรฉบับร่าง

การประเมินหลักสูตรฉบับร่าง เป็นการประเมินก่อนนำหลักสูตรไปทดลองใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เป็นผู้ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบโครงสร้างหลักสูตร แนวการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินหลักสูตรฉบับร่าง ของผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็น	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ความหมาย
1. ความสอดคล้องของส่วนประกอบ ของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. ความสอดคล้องของส่วนประกอบ ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. ความสอดคล้องของส่วนประกอบ ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. ความสอดคล้องของส่วนประกอบ ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. ความสอดคล้องของส่วนประกอบ ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. ความสอดคล้องของส่วนประกอบ ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. ความสอดคล้องของส่วนประกอบ ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. ความสอดคล้องของส่วนประกอบ ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. ความสอดคล้องของส่วนประกอบ ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. ความสอดคล้องของ ส่วนประกอบของแผนการจัด การเรียนรู้ที่ 9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
11. ความสอดคล้องของ ส่วนประกอบของแผนการจัด การเรียนรู้ที่ 10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
12. ความสอดคล้องของเนื้อหา กับคาบเวลาเรียนของแต่ละ แผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ความหมาย
13. ความสอดคล้องระหว่างกระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรฉบับร่าง กิจกรรมการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
14. ความสอดคล้องระหว่าง การประเมินผลในหลักสูตรฉบับร่าง กิจกรรมการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

จากตาราง 12 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินหลักสูตรฉบับร่างของผู้เชี่ยวชาญ สรุปผลดังนี้

1. ความสอดคล้องของส่วนประกอบของหลักสูตร ได้แก่ หลักการ วิสัยทัศน์ จุดหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา ขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียน แนวการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล จากผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ดังนั้น ส่วนประกอบของหลักสูตรฉบับร่างมีความสอดคล้องและเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญบางท่านให้ข้อเสนอแนะด้านโครงสร้างควรเพิ่ม การวิเคราะห์ตามแนวหลักสูตรใหม่ โดยแยกเป็นมาตรฐานช่วงชั้น สารการเรียนรู้ช่วงชั้น

2. ความสอดคล้องของส่วนประกอบในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 10 แผน การจัดการเรียนรู้ ได้แก่ สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

ดังนั้น ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องและเหมาะสม

3. ความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับคาบเวลาเรียนของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ดังนั้นเนื้อหาเกี่ยวกับคาบเวลาเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องและเหมาะสม

4. ความสอดคล้องระหว่างจุดหมายของมาตรฐานการเรียนรู้ฉบับร่าง จุดประสงค์การเรียนรู้จัดการเรียนรู้ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

ดังนั้นจุดหมายของหลักสูตรฉบับร่าง จุดประสงค์การเรียนรู้ของแนวการสอนและจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องและเหมาะสม

5. ความสอดคล้องระหว่างกระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรฉบับร่าง กิจกรรมการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ดังนั้นกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรฉบับร่าง กิจกรรมการเรียนการสอนของแนวการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนของแผนจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องเหมาะสม

6. ความสอดคล้องระหว่างการประเมินผลในหลักสูตรฉบับร่าง กิจกรรมการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ดังนั้นการประเมินผลหลักสูตรฉบับร่าง แนวการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องและเหมาะสม

ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า มีความสอดคล้องและเหมาะสมในส่วนประกอบของหลักสูตรฉบับร่างแนวการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยทุกประเด็นมีความสอดคล้องและมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จึงมีความเหมาะสมในการนำหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไปทดลองใช้กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/5 จำนวน 46 คน โรงเรียนสุพรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

หลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเราเรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วย หลักการ วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา ขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียน แนวการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

หลักการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มีนโยบายให้จัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมพัฒนาการศึกษาให้ก้าวหน้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกรวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทยและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ ประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับสภาพชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คือให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนรักการอ่าน

รักการเขียน มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ มีทักษะในการดำเนินชีวิต ภูมิใจในความเป็นไทยมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความรักประเทศและรักท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสิ่งที่ดีงามให้สังคม

จากแนวคิดดังกล่าวพบว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มีจุดเน้นที่สำคัญและจำเป็น ต้องร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนา หลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ตรงกับ ชีวิตในด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและสิ่งแวดล้อมของ ท้องถิ่นชุมชนวัดแควที่คุ้มขุนแผนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความสำคัญมีสิ่งล้ำค่าควรคู่แก่การเรียนรู้ และศึกษาทั้งโบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่ตั้งอยู่ที่วัดแคว ปัจจุบันมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนนิยมกราบไหว้ เป็นที่พึงพอใจเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากมะขามยักษ์ เช่น ตัวต่อยักษ์ การทำบุญสะเดาะเคราะห์ ต่าง ๆ และการที่บุตรหลานได้เรียนหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวคุ้มขุนแผนแล้ว เห็นควรเป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ทั้งสิ้น อีกทั้งเป็นสถานที่ที่มีนักท่องเที่ยวและหน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ควรจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้และศึกษาในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ มีความ ตระหนัก เกิดความภาคภูมิใจ เกิดความห่วงแหนในท้องถิ่นของตนเองให้คงอยู่ต่อไป

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาหลักสูตรสุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวคุ้มขุนแผน สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะในด้าน การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม และ เพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้ให้กว้างขวางอย่างหลากหลายมากยิ่งขึ้น ทั้งด้านวิชาการ ด้านการอนุรักษ์ และเจตคติต่อการเกี่ยวคุ้มขุนแผน

วิสัยทัศน์

โรงเรียนสุพรรณภูมิ เป็นองค์กรที่บริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง เป็นระบบครบวงจร มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคลากรในโรงเรียน มีความสามารถ ผู้วิจัยได้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวคุ้มขุนแผน สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใช้สอนนักเรียน ซึ่งผู้เขียนได้ผลิตเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมขึ้นใช้ในโรงเรียน มุ่งพัฒนานักเรียนได้เป็นคนดี ทั้งร่างกาย ความรู้คู่คุณธรรม มีทักษะในการคิด สามารถค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถสร้างสรรค์ผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกัน ปลูกฝังให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวคุ้มขุนแผน มุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ และมีพฤติกรรมการอนุรักษ์ต่อคุ้มขุนแผน ดังนี้

1. เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของคุ้มขุนแผน

2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษสร้างไว้

3. เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษาวรรณคดีและวรรณกรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการอนุรักษ์รักษาคัมขุณแผน

5. เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อกัมขุณแผน

โครงสร้าง

หลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เที้ยวคัมขุณแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้จัดเป็นสาระเพิ่มเติมของโรงเรียนสุพรรณภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยได้จัดไว้ทุกระดับชั้น ดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรียนเรื่อง เที้ยววัดป่าเลไลยก์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรียนเรื่อง เที้ยวคัมขุณแผน (วัดแค)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรียนเรื่อง เที้ยวดอนเจดีย์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรียนเรื่อง เที้ยวบึงฉวาก

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรียนเรื่อง คำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนเรื่อง ของดีเมืองสุพรรณ

ผู้วิจัยได้เขียนเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติม คำคล้องจอง เรื่อง เที้ยวคัมขุณแผน จัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เที้ยวคัมขุณแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้สนองตามความต้องการของท้องถิ่น เพราะอยู่ในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรี นักเรียนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของคัมขุณแผน ส่วนภาคปฏิบัติให้มี การเขียนข้อคิดและเขียนแผนภาพโครงเรื่อง แต่งประโยค มาตราตัวสะกด เขียนเป็นเรื่องราวสร้างสรรค์หนังสือเล่มเล็ก และการเขียนคำคล้องจองง่าย ๆ อีกทั้งนักเรียนสามารถนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวจากประสบการณ์ตรงได้เป็นอย่างดี

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา อธิบาย อภิปรายซักถามเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของคัมขุณแผน ความหมายและความสำคัญของคัมขุณแผน สามารถอนุรักษ์รักษาคัมขุณแผน จัดทำชิ้นงานและจัดแสดงผลงานเกี่ยวกับคัมขุณแผน มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษาวรรณคดีและวรรณกรรม บอกความรู้สึก หรือเจตคติที่ดีต่อกัมขุณแผน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญ เห็นคุณค่าของคัมขุณแผน เกิดความรู้สึกรัก เกิดความภาคภูมิใจ รักหวงแหนและผูกพันต่อท้องถิ่น ร่วมมือกันอนุรักษ์คัมขุณแผน

ขอบข่ายของเนื้อหา

ขอบข่ายของเนื้อหา การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน จัดเป็นหน่วยการเรียนรู้เพิ่มเติม ประกอบด้วย สารที่ 1 การอ่าน สารที่ 2 การเขียน สารที่ 3 การฟังการดูและการพูด สารที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย สารที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม โดยได้บูรณาการให้สอดคล้องตามความต้องการของท้องถิ่น

เวลาเรียน

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จัดเป็นหน่วยการเรียนรู้เพิ่มเติม หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 กำหนดเวลาเรียน ใช้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใช้เวลาเรียน 10 ชั่วโมง เรียนภาคเรียนที่ 1 สามารถยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทหรือความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นตามกำหนดการเรียนรู้ ดังตาราง 13

ตาราง 13 กำหนดการเรียนรู้

เรื่อง	แผนการจัดการ การเรียนรู้	เนื้อหา	จำนวน ชั่วโมง
1. การฝึกทักษะ การอ่าน เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน	1	การอ่านออกเสียงคำ คำยาก และเขียน ตามคำบอกได้ (คำ คำยาก และศัพท์ที่ควรรู้ เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน)	1
	2	การอภิปรายข้อคิดในเรื่องคุ้มขุนแผน และ คัดลายมือคำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรี	1
	3	การอ่านการคิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ (อ่านบทร้อยกรองที่กำหนดให้)	1
2. การอ่านในใจ และเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง	4	การอ่านในใจ (ประวัติความเป็นมาคุ้มขุนแผน วัดแค อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัด สุพรรณบุรี)	1
	5	การอ่านจับใจความและเขียนแสดงความ คิดเห็น (เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน)	1
	6	การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง (เทียวคุ้มขุนแผน)	1
3. การฝึกทักษะ การเขียน เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน	7	การเขียนคำ และบอกความหมาย (เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน)	1

ตาราง 13 (ต่อ)

เรื่อง	แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา	จำนวน ชั่วโมง
	8	กิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษา (การแต่งประโยค มาตราตัวสะกด)	1
	9	การเขียนเชิงสร้างสรรค์	1
	10	การฝึกเขียนเรียนรู้คำคล้องจอง	1

แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียบคัมภีร์แผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ต่อไปนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการรักการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมนักเรียนด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความด้วยภาษาของตนเอง

3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง โดยเลือกใช้วิธีการสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่หลากหลายและมีการนำเสนอผลงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดหยุ่นตามสภาพความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของนักเรียน

5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการเชิญวิทยากรภายนอก หรือผู้รู้ในท้องถิ่น เรื่อง เทียบคัมภีร์แผน ให้มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ร่วมกับครู

6. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการส่งเสริมประสบการณ์ตรง เช่น การศึกษานอกสถานที่

7. จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน
สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติม คำคล้องจอง เรื่อง เทียบคัมภีร์แผน

2. คำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรี

3. เพลง " อเมซิ่งสุพรรณบุรี "

4. ซีดีเพลง " อเมซิ่งสุพรรณบุรี "

5. ไบคำถาม

6. บัตรคำ

7. กระเป๋าผนัง

8. ข้อความที่กำหนดให้อ่าน
9. ใบความรู้
10. ใบกิจกรรม
11. พจนานุกรม
12. เกม
13. นิทาน
14. แบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ
15. แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ
16. แผนภาพโครงเรื่อง
17. แผนภูมิคำสัมผัสคล้องจอง
18. แผนภูมิกลอนสี่
19. วิทยากรท้องถิ่น
20. คຸ່ມຂຸນແຜນ (วัดแค)

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผล เป็นการประเมินผลก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียน ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สังเกตจากการปฏิบัติช้กตาม และตอบคำถามของนักเรียน
2. การประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้
3. การตรวจผลงานจากไปงาน
4. การสอบถามเจตคติของนักเรียนต่อคຸ່ມຂຸນແຜນ
5. การประเมินจากการปฏิบัติจริง
6. สังเกตความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
7. ทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ เรื่อง เทียบคຸ່ມຂຸນແຜນ ก่อนและหลังเรียน
8. แฟ้มสะสมงาน

ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (Research 2) : ผลการทดลองใช้หลักสูตร

ผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียบคຸ່ມຂຸນແຜນ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรกับกลุ่มตัวอย่างหนึ่งกลุ่ม โดยได้ทดลองกับนักเรียนโรงเรียนสุพรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 46 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นการวิจัย และได้จากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยวิธีจับสลาก ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้

หลักสูตรตามกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

การฝึกทักษะการอ่าน เรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผน	3 แผน
1. กลุ่มชุมชนการอ่านออกเสียงคำ คำยาก และเขียนตามคำบอกได้	1
2. การอภิปรายข้อคิดในเรื่องเกี่ยวกับชุมชนแผนและคัดลายมือคำขวัญ จังหวัดสุพรรณบุรี	1
3. การอ่านการคิดวิเคราะห์ และเขียนข้อความ (อ่านบทร้อยกรองที่กำหนดให้)	1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 จัดทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดความรู้พื้นฐานของนักเรียนจำนวน 20 ข้อ หลังจากนั้นจึงนำเข้าสู่วิธีเรียน เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่อง การอ่านออกเสียง และเขียนตามคำบอกผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คือ ผู้วิจัยนำใบความรู้เรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผนให้นักเรียนศึกษาและเล่นเกมการแข่งขันการเขียนศัพท์เพื่อความสนุกสนาน และเตรียมความพร้อมก่อนเรียน นักเรียนแบ่งกลุ่มโดยวิธีจับสลาก นักเรียนแต่ละกลุ่มไปรวมกันที่หลังห้องแต่ละกลุ่มประจำที่ เมื่อได้ยินคำที่บอก/อ่าน เสร็จแล้ววิ่งออกมาแตะเพื่อน เพื่อนคนที่ถูกแตะต้องวิ่งออกไปเขียนพยัญชนะหรือสระตัวต่อไป กระทำเช่นนี้ไปจนกระทั่งได้คำที่สมบูรณ์ กลุ่มใดเสร็จก่อน กลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ หมดเวลาหรือคำที่กำหนด รวบรวมคะแนน ดัดสินผลแพ้-ชนะ มอบรางวัล นักเรียนอ่านคำยากจากบัตรคำ ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสนทนาความหมายของคำยากโดยให้นักเรียนค้นคว้าจากพจนานุกรม แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 5 - 6 คน อ่านออกเสียงเรื่องที่อ่านพร้อมกัน และฝึกอ่านทีละคนจนคล่อง ส่วนนักเรียนที่ยังอ่านไม่คล่องให้อ่านกับครูเป็นรายบุคคล นักเรียนเขียนตามคำบอก 10 คำ เสร็จแล้วให้แลกเปลี่ยนตรวจโดยค้นคว้าหาคำในหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผน และทำใบกิจกรรมการเขียนคำศัพท์จากการสังเกตพฤติกรรมพบว่านักเรียนมีความสนุกสนานกับการเล่นเกมแข่งขันการเขียนคำยากเรื่องเกี่ยวกับชุมชนแผน ทุกคนได้แสดงออกได้ฝึกความกล้า นักเรียนคนใดที่ไม่กล้าแสดงออกก็ได้แสดงออกจากการแข่งขันเกมทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนชั่วโมงนี้มีบรรยากาศที่อบอุ่นเน้นกระบวนการเพื่อนช่วยเพื่อน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่อง การอภิปรายข้อคิดในบทเรียนและคัดลายมือ คำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ คือผู้วิจัยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนอ่าน คำคล้องจอง เรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผน และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข้อดีของชุมชนแผนมีอะไรบ้าง ปัจจุบันมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ มีนักท่องเที่ยวอีกทั้งมีองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ มาศึกษาดูงานมากมาย สรุปข้อคิด เขียนเป็นข้อสรุปลงสมุดทำใบกิจกรรม คัดคำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรี ให้เลือกบทที่นักเรียนชอบ คัดตัวเต็มบรรทัด 1 จบจากการสังเกตพฤติกรรมการอนุรักษ์ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความสุขกับการเรียน สนใจ และตั้งใจในการเรียนดี มีความภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่อง การอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คือ ผู้วิจัยแจกใบความรู้เกี่ยวกับการอ่าน จับใจความเพื่อคิดวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างแจ่มชัด โดยตั้งเป็นคำถาม และนำคำตอบที่ได้ทั้งหมดมาประมวลเป็นใจความสำคัญได้ นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา ใบความรู้เรื่องประวัติ คุ่มขุนแผน และนักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามตอบคำถาม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มอื่น ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องที่นักเรียนอ่าน โดยเน้นให้ เข้าใจถึงหลักการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่เห็น ที่ฟัง ที่อ่าน อย่างละเอียด ไร้อย่างไร ให้อธิบายวิเคราะห์ เรื่องนั้น ๆ อย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจเชื่อให้มีวิจรรณญาณในการฟังอย่างมีเหตุผล นักเรียน แต่ละคนทำใบกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความจากการสังเกต พฤติกรรมพบว่านักเรียนร่วมกิจกรรมกลุ่มกับเพื่อนได้ดี สามารถวิเคราะห์เรื่องราวเกี่ยวกับ เทียวคุ่มขุนแผน และตอบคำถามเกี่ยวกับเทียวคุ่มขุนแผนการปฏิบัติตัวอย่างไรให้แสดงถึง ความสำนึกรักบ้านเกิดเช่นการเห็นคุณค่าของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และประโยชน์จาก แหล่งเรียนรู้เทียวคุ่มขุนแผน ฯลฯ แต่มีนักเรียนบางคนขาดความกระตือรือร้นในการเรียนผู้วิจัย ต้องคอยเรียกซักถาม ก็จะดีขึ้นมาตัวเอง

การอ่านในใจและเขียนภาพโครงเรื่อง **3 แผน**

1. การอ่านในใจ (ประวัติความเป็นมาคุ่มขุนแผน วัดแค
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี)	1
2. การอ่านจับใจความและเขียนแสดงความคิดเห็น (เรื่อง เทียวคุ่มขุนแผน)	1
3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง (เทียวคุ่มขุนแผน)	1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านในใจประวัติความเป็นมาของอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ผู้วิจัยมีการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง "อเมซิงสุพรรณบุรี" ตามวิถีทัศน์ พร้อมกับ ประบมือให้จังหวะเพื่อความสนุกสนาน และสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง แบ่งกลุ่มนักเรียน เป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 - 6 คน จำนวน 8 กลุ่ม โดยคละความสามารถระหว่าง เก่ง กลาง อ่อน เพื่อให้ นักเรียนเก่งได้ช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อนกว่า ผู้วิจัยนำใบความรู้เรื่องการอ่านในใจให้ นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับหลักการอ่านในใจ เพื่อร่วมศึกษาทำความเข้าใจให้ตรงกัน นักเรียน อ่านในใจ ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสุพรรณบุรี จากใบความรู้เรื่องประวัติวัดแค ตัวแทน แต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามและตอบคำถาม ตัวแทนกลุ่มออกนำเสนองานหน้าชั้นเรียน นักเรียนร่วมกันประเมินผลการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม พร้อมทั้งนำไปงานหาความหมาย ของคำใหม่จากพจนานุกรมเป็นการบ้าน จากการสังเกตพฤติกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ คุ่มขุนแผน เช่น บอกความเป็นมาและความหมายของคุ่มขุนแผน พบว่า นักเรียนมีความสนใจ

และตั้งใจเรียน ร่วมกันตอบคำถามของผู้วิจัย และสนุกสนานมีความสุขกับการร้องเพลง “ อเมซิง สุปรรณบุรี ”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เป็นการเกี่ยวกับเรื่องการอ่านจับใจความ (เกี่ยวกับคัมขุณแผน) และเขียนแสดงความคิดเห็น ผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ คือผู้วิจัยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากข้อคำถามตั้งที่ผู้วิจัยตั้งขึ้น เช่น เพราะเหตุใดจึงเรียกว่าตั้งชื่อว่าคัมขุณแผน ตัวต่อตัวแดนได้มาอย่างไร ใครคือขุณแผน ฯลฯ แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 - 6 คน จำนวน 8 กลุ่ม เพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม ศึกษาจากใบความรู้ และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถาม ตอบคำถาม และส่งตัวแทนออกนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ผู้วิจัยร่วมกันกับนักเรียนสรุปอีกครั้งและให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นการบ้าน ซึ่งจากการสังเกต พฤติกรรมการอนุรักษ์ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความตั้งใจ มีความกระตือรือร้นมาก มีความสุข และภูมิใจในบ้านเกิดของตนเอง นักเรียนช่วยกันตอบคำถามและสรุปข้อคิดของเรื่อง เกี่ยวกับคัมขุณแผน แต่มีนักเรียนบางคนไม่ค่อยสนใจเรียน เพราะอ่านหนังสือไม่คล่องจึงจับใจความสรุปประเด็นสำคัญยังไม่ได้ ครูให้นักเรียนฝึกโดยการให้อ่านนิทานอีสป และสรุปข้อคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องการทำแผนภาพโครงเรื่อง เกี่ยวกับคัมขุณแผน ผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ผู้วิจัยและนักเรียน ไปศึกษานอกสถานที่ คัมขุณแผน ตั้งอยู่ที่วัดแค ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากของจริง ได้รับประสบการณ์ตรง นักเรียนศึกษาใบความรู้ เพื่อเป็นความรู้และข้อมูล ในการทำกิจกรรมต่อไป นักเรียนร่วมกันอภิปราย วิเคราะห์โครงเรื่องของ แบ่งกลุ่มนักเรียน ออกเป็น 8 กลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน พร้อมทั้งจัดบันทึก เพื่อนำผลงานของกลุ่มมานำเสนอให้เพื่อต่างกลุ่มฟังและช่วยกันวิจารณ์แสดงความคิดเห็น กลับมาให้นักเรียนเขียนสรุปจากการที่ได้ไปศึกษานอกสถานที่ เป็นแผนที่ความคิดเป็นรายบุคคล ผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้คือ ผู้วิจัย และนักเรียนร่วมกันสรุปการเขียนแผนภาพโครงเรื่องและการสร้างองค์ความรู้ร่วมกันและฝึก การสรุปเรื่อง นักเรียนทำใบกิจกรรม จัดทำแผนที่ความคิด เรื่อง เกี่ยวกับคัมขุณแผน จากการสังเกต พฤติกรรมพบว่านักเรียนมีความสุขกับการได้ไปศึกษานอกสถานที่ มีความกระตือรือร้น มีความสนใจและตั้งใจเรียนดีกล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็นทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ อภิปราย แยกแยะประเด็น และเขียนแผนที่ความคิดเกี่ยวกับคัมขุณแผนได้ดี แต่มีนักเรียนบางคน ทำงานช้าไม่ทันเวลาผู้วิจัยให้นำมาส่งในวันต่อไป

การฝึกทักษะการเขียน เรื่อง เกี่ยวกับคัมขุณแผน	4 แผน
1. การเขียนคำ และบอกความหมาย (เรื่อง เกี่ยวกับคัมขุณแผน)	1
2. กิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษา (การแต่งประโยคและมาตราตัวสะกด)	1
3. การเขียนเชิงสร้างสรรค์	1
4. การฝึกเขียนเรียนรู้คำคล้องจอง	1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนคำและบอกความหมาย เรื่อง เทียบคุ่มขุนแผน ผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ผู้วิจัยนำคำจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม คำคล้องจอง เรื่อง เทียบคุ่มขุนแผน เสียบไว้ที่กระเป่าผนังที่ละคำให้นักเรียนอ่าน สกศคำและบอกความหมายของคำ และนำคำเหล่านั้นมาตั้งคำถาม ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และอภิปรายความหมายของคำ จากนั้นผู้วิจัยถามให้นักเรียนเกิดการอยากรู้และตอบคำถาม นักเรียนร่วมกันตอบปากเปล่าตามความเข้าใจความรู้สึกนึกคิด นักเรียนทบทวนบทเรียนจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง เทียบคุ่มขุนแผน และร่วมกันสรุปบทเรียน โดยให้ถามตอบกันเอง ฝึกการสรุปด้วยการตั้งคำถาม และคิดหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 - 6 คน จำนวน 8 กลุ่ม ตามความสมัครใจ ทำใบกิจกรรม หาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม แต่งประโยค แต่งเรื่องตามความคิด โดยผู้วิจัยกำหนดคำเกี่ยวกับ เรื่องคุ่มขุนแผน เช่น มะขามยักษ์ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ฯลฯ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง วาดภาพประกอบ และสรุปข้อคิด ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงาน จากการสังเกตพฤติกรรมการอนุรักษ พบว่า นักเรียนมีความสนใจเรียน มีความสุขกับการได้วาดภาพตามจินตนาการและเขียนเรื่องราว โดยใช้คำจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม คำคล้องจอง เรื่อง เทียบคุ่มขุนแผน เขียนเรื่องเป็นสำนวนภาษาของตนเอง ได้ดีมีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เป็นการเรียนเกี่ยวกับเรื่อง กิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษา ในการแต่งประโยค และเรียนเรื่อง มาตราตัวสะกด ผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ คือผู้วิจัย มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนเล่นเกม “เธอไปไหนกับใคร” เพื่อเป็นพื้นฐานของการเรียน ประโยคและความสนุกสนานมีความกระตือรือร้นในการเรียน แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 - 6 คน นำคำใหม่ที่ผู้วิจัยเสียบไว้ที่กระเป่าผนัง ฝึกแต่งประโยคปากเปล่า นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร อ่านทำความเข้าใจให้ตรงกัน เพื่อทำกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง โดยใช้คำในหนังสืออ่านเพิ่มเติม คล้องจอง เรื่อง เทียบคุ่มขุนแผน เพื่อสื่อสารให้หลากหลายตามชนิดของประโยคต่าง ๆ นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกอ่านและพูดประโยคที่ช่วยกันแต่ง หลังจากนั้นให้ทำใบกิจกรรมการแต่งประโยคซึ่งจากการสังเกตพฤติกรรมการอนุรักษ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจและสนใจเรียน และใช้คำต่าง ๆ จาก เทียบคุ่มขุนแผนมาแต่งประโยค เช่น มะขามยักษ์ นางพิม ขุนช้าง คุ่มขุนแผน เป็นต้น มีนักเรียนบางคนทำงานซ้ำไม่ทันเพื่อน ให้ไปทำต่อเป็นการบ้าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เป็นการเรียนเกี่ยวกับเรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ คือผู้วิจัยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนเล่นเกม “นักคิด” เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนเชิงสร้างสรรค์ แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 5 - 6 คน แข่งขันการเขียนประโยคจากคำที่ครูกำหนดให้ได้มากที่สุด และส่งตัวแทนออกนำเสนอหน้าชั้นเรียน นักเรียนศึกษาขั้นตอนการเล่นการละเล่นของเด็กไทย กลุ่มละ 1 อย่าง โดยให้ไป

สอบถามจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น แม่ค้า พ่อแม่ ผู้รู้ในท้องถิ่น ฯลฯ แล้วออกมานำเสนอ และทำใบกิจกรรม เขียนเรื่องจากภาพเกี่ยวกับเรื่องคุ่มขุนแผน ตามความคิดของนักเรียนเป็นการบ้าน ซึ่งจากการสังเกตพฤติกรรมการอนุรักษ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้น มีความเข้าใจ มีความสุข มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นที่เป็นแหล่งเรียนที่ทรงคุณค่า นำศึกษาเรียนรู้ต่อไปจนถึงรุ่นลูกรุ่นหลานต่อ ๆ กันไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่อง การฝึกเขียนและเรียนรู้คำคล้องจอง และกลอนสี่) ผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ คือ ผู้วิจัยมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนเล่นเกมต่อคำคล้องจองและร่วมกันอ่านบทร้อยกรองที่ครูนำมา (กลอนสี่) เพื่อเป็นพื้นฐานในการแต่งกลอน และสนุกสนานกับการเรียน นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน ศึกษาไปความรู้เกี่ยวกับคำคล้องจอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และทำความเข้าใจให้ตรงกัน ช่วยกันสรุปองค์ประกอบของกลอนสี่ แล้วแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนแผนผัง พร้อมกับโยงเส้นสัมพันธ์ตามแบบฉันทลักษณ์ให้ถูกต้อง โดยใช้คำหรือเรื่องที่แต่งให้เกี่ยวกับเที่ยวคุ่มขุนแผน แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน กลุ่มอื่นร่วมกันวิจารณ์และช่วยกันแก้ไขปรับปรุง คัดเลือกนักเรียนที่อ่านคล่องมาอ่านให้เพื่อนฟัง ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการแต่งคำคล้องจอง และกลอนสี่ที่ดีต้องมีเนื้อเรื่องสัมพันธ์ต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกันจนจบ มีลักษณะสัมผัสคล้องจองถูกต้อง ใช้คำสละสลวย นักเรียนทำใบกิจกรรม (หนังสือเล่มเล็ก และเล่มจิ๋ว) เป็นการบ้าน จากการสังเกตพฤติกรรม พบว่า นักเรียนตั้งใจและสนใจในการแต่งคำคล้องจอง และกลอนสี่ เนื่องจากนักเรียนได้เล่นเกมต่อคำคล้องจองอย่างสนุกสนาน แต่ยังมีนักเรียนบางคนเล่น ไม่ค่อยให้ความร่วมมือกิจกรรมกลุ่ม เนื่องจากอ่านหนังสือไม่คล่อง จึงช้าและไม่กระตือรือร้นในการเรียน ครูควรเพิ่มความใส่ใจเด็กกลุ่มนี้ให้มากยิ่งขึ้น หลังจากการสอนครูได้จัดการทดสอบหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ เพื่อวัดความรู้ที่ได้จากการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมาแล้ว

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินพฤติกรรมการอนุรักษ์คุ่มขุนแผน และแบบประเมินเจตคติต่อการเรียน ขณะทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เที่ยวคุ่มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ดังรายละเอียดอยู่ในขั้นตอนที่ 4 ที่จะดำเนินการวิเคราะห์และแปลผลต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (Development) : ผลการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

1. ผลการประเมินผลการใช้หลักสูตร

ผลการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เที่ยวคุ่มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อประเมินผลหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ดังนี้

1.1 ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ การประเมินผลก่อนใช้หลักสูตร โดยใช้แบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนใช้หลักสูตร (pre-test) เพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และการประเมินผลหลังใช้หลักสูตร โดยใช้แบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้หลักสูตร (post-test) เพื่อศึกษาข้อมูลการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 ประเมินพฤติกรรมการอนุรักษ์คุ้มขุนแผน คือ การประเมินผลระหว่างใช้หลักสูตรจากการเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติระหว่างเรียน

1.3 ประเมินเจตคติต่อการเรียน คือ การประเมินผลหลังการใช้หลักสูตรจากการเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยประเมินจากแบบวัดเจตคติซึ่งมีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ซึ่งกำหนดเกณฑ์มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ การประเมินผลก่อนใช้หลักสูตร

ผลการประเมินผลก่อนใช้หลักสูตรจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้หลักสูตร โดยนำผลของการประเมินการใช้หลักสูตรซึ่งใช้เป็นซึ่งใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ นำเสนอโดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนใช้หลักสูตร (pre-test) และหลังใช้หลักสูตร (post-test) มาเปรียบเทียบกันตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ดังตาราง 14 ดังนี้

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน ระหว่างก่อนกับหลังใช้หลักสูตร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวนนักเรียน (n)	คะแนนเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน		
			มาตรฐาน (S.D.)	t-test	p-value
ก่อนใช้หลักสูตร	46	11.00	3.14	9.52	.000*
หลังใช้หลักสูตร	46	15.80	2.48		

*p < .05

จากตาราง 14 พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประเมินผลพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์คุ่มขุนแผนของนักเรียน คือ การประเมินผลระหว่างใช้หลักสูตร

ผลการประเมินพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์ คุ่มขุนแผนของนักเรียน ผู้วิจัยได้ประเมินพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์ คุ่มขุนแผน ของนักเรียนซึ่งเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวคุ่มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการใช้หลักสูตรตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-10 โดยใช้แบบประเมินคุณภาพผลงาน ผู้วิจัยประเมินด้วยตนเองและแบ่งเกณฑ์การประเมินเป็น 5 ระดับคุณภาพ ดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์คุ่มขุนแผนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

แผนการจัดการเรียนรู้	คะแนนพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์คุ่มขุนแผน สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวคุ่มขุนแผน ของนักเรียน		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1	4.74	0.44	มากที่สุด
2	4.69	0.47	มากที่สุด
3	4.51	0.51	มากที่สุด
4	4.71	0.46	มากที่สุด
5	4.54	0.56	มากที่สุด
6	4.83	0.38	มากที่สุด
7	4.57	0.61	มากที่สุด
8	4.66	0.48	มากที่สุด
9	4.60	0.50	มากที่สุด
10	4.63	0.49	มากที่สุด
รวม	4.67	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 15 พบว่า พฤติกรรมการอนุรักษ์ คุ่มขุนแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณารายข้อการพิจารณา พบว่า คะแนนเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.51)

ประเมินเจตคติต่อการเรียน คือ การประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร

ผลการประเมินเจตคติต่อการเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เพื่อประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร ผู้วิจัยนำแบบประเมินเจตคติต่อการเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน จำนวน 20 ข้อ ซึ่งใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 46 คน ที่กำหนดไว้ในการทำวิจัย โดยใช้แบบสอบถาม สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนโดยมีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด แสดงผลภาพรวมของการประเมินตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงคะแนนเฉลี่ยของระดับเจตคติของนักเรียนต่อหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ข้อที่	(\bar{X})	S.D.	ระดับเจตคติ
1. นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการเรียน เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน	4.83	0.38	มากที่สุด
2. การเรียน เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้านวัดแค	4.71	0.46	มากที่สุด
3. การเรียน เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน ทำให้นักเรียนมีความภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.46	0.61	มาก
4. นักเรียนชอบเรียน เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน	4.74	0.44	มากที่สุด
5. การเรียน เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน ทำให้นักเรียนได้ไปค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้	4.54	0.61	มากที่สุด
6. การเรียนเรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน ทำให้เห็นประโยชน์ของภูมิปัญญาของของบ้านวัดแค	4.49	0.56	มาก
7. เมื่อพูดถึงการเรียน เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน	4.09	0.70	มาก
8. นักเรียนชอบแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียนเรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน	4.00	0.87	มาก
9. การประเมินผลการเรียนเรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน	3.94	0.68	มาก
10. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องที่ได้เรียนได้อย่างชัดเจน	4.43	0.70	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	(\bar{X})	S.D.	ระดับเจตคติ
11. เนื้อหาที่เรียนเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวน่าสนใจ	4.43	0.56	มาก
12. นักเรียนสนุกกับการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้	4.66	0.54	มากที่สุด
13. เนื้อหาที่เรียนเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับอาชีพ ผู้ปกครองในท้องถิ่น	4.20	0.68	มาก
14. การเรียนเรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผนทำให้นักเรียน รู้จักวางแผนในการทำงาน	4.20	0.80	มาก
15. กิจกรรมการเรียน เรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผน ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น	4.51	0.56	มากที่สุด
16. กิจกรรมการเรียนการสอน เกี่ยวกับชุมชนแผน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสภาพจริง	4.54	0.61	มากที่สุด
17. ชุมชนแผน เป็นสถานที่ที่ควรอนุรักษ์ให้ คงอยู่ตลอดไป	4.80	0.41	มากที่สุด
18. การเรียนเรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผน ทำให้ นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.26	0.89	มาก
19. การเรียนเรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผน ทำให้นักเรียน ได้ปฏิบัติจริงตามความสามารถของตนเอง	4.14	0.81	มาก
20. การเรียนเรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผน ทำให้นักเรียน มีจิตสำนึกรักบ้านเกิด	4.23	0.94	มาก
รวม	4.41	0.88	มาก

จากตาราง 16 พบว่า นักเรียนมีระดับเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผน โดยภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการเรียนเรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผน ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การประเมินผลการเรียนเรื่อง เกี่ยวกับชุมชนแผน สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.68)

ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เกี่ยว
คุ่มขุนแผน จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า นักเรียนต้องการเรียนโดยวิทยากร
ภายนอก และออกไปศึกษาแหล่งเรียนรู้จริงบ่อย ๆ

2. ผลการปรับปรุงหลักสูตร

เมื่อนำหลักสูตรไปทดลองใช้แล้ว พบว่า มีข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขเรื่อง
ของระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ถึงแม้ว่าในช่วงพัฒนาหลักสูตรจะได้รับการตรวจสอบ
ความสอดคล้อง และความเหมาะสมของหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน แล้วก็ตาม แต่ในทาง
ปฏิบัติจริง พบว่า ระยะเวลาที่กำหนดในบางช่วงกิจกรรมน้อยเกินไป ควรเพิ่มแผนที่ 10 การฝึก
เขียนเรียนรู้คำคล้องจอง ควรมีการยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ หรือมี
การสอนนอกเวลาเรียน เช่น เชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้และไปศึกษาสถานที่ดีด้วย
เพื่อให้ให้นักเรียนได้ไปสัมผัสกับสถานที่จริง พบเห็นสิ่งที่เป็นศิลปวัฒนธรรมสมัยก่อน และควร
มีครูอื่นไปช่วยควบคุมดูแลนักเรียนในด้านระเบียบวินัย ความปลอดภัย และให้คำปรึกษาต่าง ๆ
แก่นักเรียน เพื่อให้การทดลองใช้หลักสูตรดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย